

Iisisti töihin -hanke, THL & Kuntoutussäätiö

Tutkittua tietoa osatyökykyisen työllistämisestä

Iisisti töihin -hankkeessa (ESR, 2019-2022) kokeillaan ja kehitetään uutta työllistämisen tapaa, jolla parannetaan osatyökykyisten ja vammaisten mahdollisuuksia päästä töihin avoimille työmarkkinoille. Hankkeen tavoitteena on rakentaa myös uutta mallia hyödyntävä yritysverkosto, joka tarjoaa työtä kohderyhmälle. Hanketta koordinoi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Hankkeen osatoteuttajana toimii Kuntoutussäätiö.

Yhteiskunnallisesti on todettua, että osatyökykyisten työllistämässä on kohtaantohaasteita. Iisisti töihin -hanke laatii keinoja täsmätyökykyisten eli osatyökykyisten työllisyysasteen kohentamiseksi.

Yritykset tarvitsevat lisää tietoa ja ymmärrystä tietoa rekrytoinnista, osaamisesta ja palkkaukseen saatavista tuista. Lisäksi työnantajat tarvitsevat toimivaa työnvälitystä sekä apua työtehtävän ja työntekijän kohtauttamiseen. Tietoa tarvitaan myös esimerkiksi siitä, keitä osatyökykyiset voivat olla ja miten osatyökykyisyys vaikuttaa työelämässä (kuva alla).

Psyykkisten voimavarojen riittämättömyytenä

Pirkko toipuu masennuksesta, jolloin hänen sen hetkiset psyykkiset voimavarat riittävät osapäivätyöhön.

Fyysisen toimintakyvyn rajoittumisena

Frans ei olkaleikkauksen jälkeen voi kurkotella tavaroita ylähylyltä, joten hänen fyysinen toimintakyky on tilapäisesti rajoittunut

Sosiaalisten kykyjen rajallisuutena

Sofian autismi edellyttää rauhallista ympäristöä. Hänelle on räätälöity sopiva itsenäinen tehtävä, mikä sopii hänen sosiaalisiin kykyihinsä.

Kognitiivisen toimintakyvyn alenemisena

Kalle keskittyy tehtäviinsä työkaverinsa tukemana kognitiivisen toimintakykynsä eli muistin tarkkaavaisuuden ja oppimiskyvyn mukaan.

#täsmätyökykyinen
#osatyökykyinen
#työllisyys

#iisistitöihin

#työllistäminen
#tarvetyöntekijä
#rekrytointi

Ydinasiat

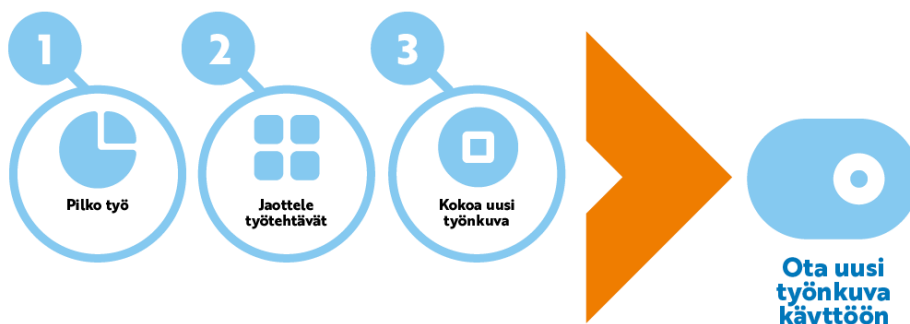
- Sähköinen opas osatyökykyisen työllistämiseen <https://iisisti-opas.tietyoelamaan.fi/>
- Työyhteisön valmistaminen ja valmennus monimuotoiseen työyhteisöön on tärkeä huomioida ja osa hyvää johtamista.
- Yritykselle on usein kannattavaa palkata osatyökykyinen työntekijä sekä yhteiskuntavastuullisuuden kannalta että taloudellisesti.
- Työnhakijan työvalmentaja on positiivinen lisä ja taustatuki työnloituksen kanssa niin työntekijälle kuin yritykselle. Lisätyötä aiheuttava tuen tarve vähenee omista resursseista.
- Jokainen meistä voi olla osatyökykyinen työelämänsä aikana, mutta työelämä voi silti jatkua.

lisisti töihin -opas ja videot ovat suunnattu erityisesti työnantajille ja työyhteisön kehittäjille sekä rekrytoinnille. Niiden avulla yrityksen on helppompaa rekrytoida osatyökykyisiä ja olla siten samalla monimuotoinen työyhteisö. Opas tuo esiin myös kannattavuutta, kun palkataan osatyökykyisiä työntekijöitä. Lisäksi se antaa keinoja töihin palaajan kanssa.

Osatyökykyisen palkkaaminen, Locus Network -toimintamalliin perustuen

Hankkeessa hyödynnetään Hollannissa kehitettyä Locus Network -mallia osatyökykyisten ja vammaisten työllistämiseksi (kuva alla).

Locus Network oli voittoa tavoittelematon verkosto, joka kokosi yhteen yksityiset yritykset ja julkiset toimijat. Verkosto valmensi osatyökykyisiä Maastrichtin yliopistossa kehitetyllä Inclusive job design -menetelmällä. Locus Network loi uusia työpaikkoja osatyökykyisille verkottamalla eri toimijoita keskenään. Nykyisin menetelmää ja verkostoa Hollannissa edustaa Disworks (<http://disworks.eu/>)

Räätälöintiä ja verkottumista

Hollannin Locus Network etsi kumppaniyrityksiä, jotka olivat kiinnostuneita palkkaamaan osatyökykyisiä. Työvalmentajan avustuksella näistä yrityksistä etsittiin osatyökykyisille sopivia tehtäviä. Julkisen sektorin toimijat auttoivat löytämään näihin tehtäviin sopivia ehdokkaita. Yritykset itse tekivät rekrytoinnin.

Locus Network tuotti jokaiselle osallistuvalla yritykselle räätälöidyn osatyökykyisten työllistämissuunnitelman, josta puhutaan oppaana tai käsikirjana. Tämä helpotti toimintamallin juurtumista yritykseen.

Tutustu tarkemmin ja lue lisää osatyökykyisyydestä.

- [lisisti töihin -hanke](#)
- [Tie työelämään verkkosivusto](#)
- [TE-palvelut](#)
- [Vates](#)
- [Työterveyslaitos](#)

Animaatiovideo työmuokkauksesta ja prosessista yrityksessä.

Katsottavissa englanniksi, tekstitys suomeksi.

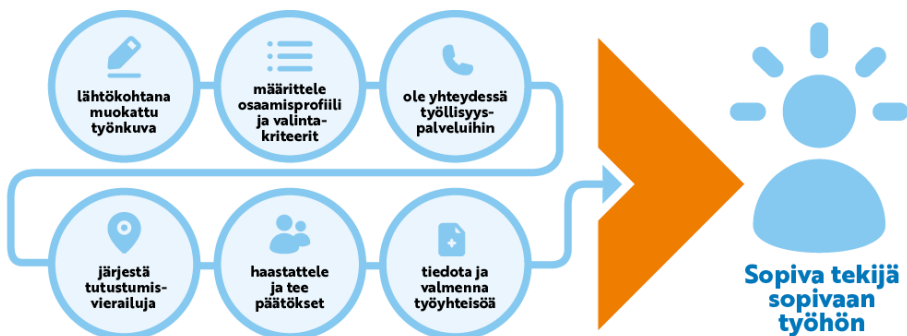
[Inclusive job design](#)

Ideana taustalla oli, että yritykset olivat suuryrityksiä, jotka toimivat maanlaajuisesti. Mallin erityisyytenä oli työskentelytavan monistaminen yrityksen toisiin toimipisteisiin. Näin osatyökykyisille saatiin pysyviä työpaikkoja laajasti.

Locus Network myös verkotti osallistuvia yrityksiä keskenään, mikä mahdollisti kokemusten jakamisen. Verkostoon osallistui yli kahdeksankymmentä yritystä, muun muassa Coca Cola Enterprises, Securitas, Sodexo, Ericsson, Philips, ING-pankki, Ikea, Heineken, G4S ja Unilever.

Kehitämme uuden työllistämismallin

Useiden yritysten vastuullisuustarinaa kuuluu monimuotoisen työympäristön ja -yhteisön muodostaminen. Yritysten nykyisistä työntekijöistä osa voi olla osatyökykyisiä tai yritykseen palkataan osatyökykyisiä. Lisäksi töihin -opas sovittaa yhteen yrityksen tarvetyöpaikan ja osatyökykyisen työnhakijan. Inklusiivinen työsuunnittelu on uusi menetelmä, missä nykyiset työtehtävät järjestellään uudelleen. Koulutettujen työntekijöiden asiantuntijatehtävät selkiytyvät ja muodostuu muita työtehtäviä, joihin osatyökykyisen antama työpanos on riittävä ja tarpeellinen.

Näin kehittäminen jatkuu

Mallin ja opasmateriaalin kehittäminen jatkuu vuonna 2021 yhdessä kumppaniyritysten kanssa. Lisäksi töihin -hankkeen pilottivuoden yritykset jatkavat omien sisäisten oppaidensa viimeistelyä ja verkostoyhteistyötä. Hankkeeseen etsitään ja otetaan mukaan myös uusia työnantajayrityksiä.

LÄHTEET

Locus network, Alankomaat. <https://locusnetwork.nl/over/diversity/>

Terveyden -ja hyvinvoinninlaitos. Tutkimus ja hankkeet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen. Lisäksi töihin, 2019-2021. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/iisistoihin?redirect=%2Ffi%2Ftutkimus-ja-kehittaminen%2Ftutkimukset-ja-hankkeet%2Ftutkimukset-ja-hankkeet-aiheittain%2Fhyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen-tutkimukset-ja-hankkeet>

Yhteystiedot

Mika Ala-Kauhaluoma

Kuntoutussäätiö
yhteyspäällikkö
etunimi.sukunimi@kuntoutussaatio.fi
puh. 044 781 3096

Leena Boltar

Kuntoutussäätiö
hankekehittäjä, työvalmentaja, työyhteisön valmennus
etunimi.sukunimi@kuntoutussaatio.fi
puh. 044 781 3095

Marja Heikkilä

Kuntoutussäätiö
hankekehittäjä, yritysvalmentaja
etunimi.sukunimi@kuntoutussaatio.fi
puh. 040 837 2531

Anna-Kaisa Liimatainen

Kuntoutussäätiö
hankekehittäjä, työvalmentaja
etunimi.sukunimi@kuntoutussaatio.fi
puh. 040 517 6379

Ville Grönberg

THL
projektipäällikkö
etunimi.sukunimi@thl.fi
puh. 029 524 7130

Soila Veltheim

THL
erikoissuunnittelija (viestintä)
etunimi.sukunimi@thl.fi
puh. 029 524 7623

www.yhteisomedia.fi/tutkittuaitoa